

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

شهبسوار سنگروال

۲۰۲۱/۱۲/۲۲

یوه تاریخي پرتله او خو کیسی

حامدکرزی او عبدالله د سردار عثمان خان او نورالمشایخ په رول کې

لومړۍ کیسه ،

--دسقاو زوی حبیب الله، امر وکړ چې یو داسې بکس راوړی، چې یوانسان پکې ځای شي ... دسترگو په رپ سره بکس را ورسېد، بیا یې امر وکړ، چې سردار عثمان خان راوړی... هغه یې هم راووست او په لومړي سر کې هغه خوشحاله و ، چې گني کوم خدمت چې ده دسقاو زوی ته کړی هر ورونده به ته کوم منصب ورکوي؟! یو داسې حال کې چې سردار صسب دسقاو زوی سترگي ځا رلي، امر یې وکړ « سردار » بکس کې تخته کړی... ده غوښتل وټینتي اودخپلي گناه پوښتنه وکړي ، بکس ته ور وغورځول شو او په داسې حال کې چې بکس یې دېوواو چیغې وهلې ، دخدای لپاره ومي ژغورئ... ده همدا بغاري وهلې چې هدېرې ته ورسول سواوزوندی یې قبر ته ور ښکته کړ ... که څه هم سقا ویاښه ويل ؛چې د سردار عثمان خان، جاغوري نادري او میر خوراحمد علي پر مټ شهزاده حیات الله خان غوښتل ، دسقاو زوی له مینځه یوسي نو ځکه یې له محکمې پرته ووژل .

سردار عثمان خان څوک و ؟

دا هغه څوک و، کله چې باچا امان الله خپل مشرورور معین السلطنه سردار عنايت الله خان خپل ځایناستی وټاکه ... نو هغه دجنوري په ۱۴مه (۱۹۲۹ کال) په ارگ کې دبیعت اخستودود پرځای کړ او بیا یې مجد دي محمد صادق ، عطا الحق اوسردار محمد عثمان خان دسقاو زوی ته واستول ، چې هغه ته ووايي ، تاسو له امان الله خان سره ستونزه درلوده او هغه استعفا وکړه پر ځای یې زه واک ته رسېدلي يم ... اوس نو جگړې ته کومه پلمه نه ده پاتې ، ښه ده چې روغه وکړو .

کله چې پلاوی و خوځېد په لاره کې « ده کیپک » ته ورغلل چېرته چې ددولت ځواکونه ځای پر ځای ول ... لومړی یې ورته مبارکي ورکړه او بیا یې دجگړې په نه کولو ټینگار وکړ ... حال داچې پنځه زره کسيزه لېوا ، چې دیوکال اندوځه، خزانه ، جگړه بېز توکي اونوردار تیا ورموهمات یې په واک کې ول، هر چا خپله لاره خپله کړه اوخپاره شول .

هغه مهال چې پلاوی دسقاو زوی ته ور غی، لومړی یې بیعت وکړ او بیا یې دحکومت دځواکونودشا تگ زېری ورکړ او هغه خبره یې هم ور غیرگه کړه ، چې ځای ځای یې ځواکونو ته دجگړې دنه کولو سپارښتنه کړې وه ... چې په دې سره یې دسقاو زوی جگړه مارا ن زرو کړل ، چې بیا ملک محسن اوسپه سالارپر دل دکابل ښار لوټ اوچور کړ . له بده مرغه، چې په یوه کابل کې دوه پاچا یان ودرېدل ، یو نالوستی داره ماراوبل یوبې زره سر دار .

دویمه تاریخي کیسه ،

دشور بازار حضرتانو، سردار محمد عثمان خان او یوشمېرنوروغوره مالانوجار واکو، چې سردار عنایت الله خان ووېروه او ځان یې دپېښور له لارې کندهار ته ورسا و . ددغوسر دارانو په لړ کې یو هم علی احمد خان و، دی په کندهار کې دسقاو جگړه مارو دتوپ خولې ته وتاړه او بیا یې والو ځوه .

دعلی احمد خان لنډه پېژندنه ،

سردار علی احمد خان دسردار خوشدل خان (لوی نایب) زوی دشاغاسي شېر دل خان بارکزي لمسی کېده او دامان الله خان دما ما زوی و.

هغه مهال چې دسقاو زوی دغلاوو شکایتونه ارگ ته لاره وکړه ، نو بیا ده ته دنده وسپارل شوه چې پروان ته لار شي غله اولوټماران کا بو کړي... سره ددې چې خلکو له غلوډېره سر ټکونه وکړه ، خو ده دغلو ډله نوره هم پیا وړې

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې دلیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولی

کره، چې په دې سره دامان الله خان واک وگواښي اوده فکر کا وو چې دسقاووز وي دحکومت کولو جوگه نه دی، نو دا هرڅه به ماته را پاتې شي ...

دده همدغه خام فکر و، کله چې دی شینواروپه تړاو دننگرهار تنظیمه رییس وټاکل شو اوبیا دسقاووز دزوي اړو دور پېښ شو... اما ن الله خان لا په کندهار کې و، چې ده په جلا اباد کې دپا چا هی اعلان وکړ، نقیب صیب او دچار باغ حضرت صیب دپا چا هی پگری ورتله...

دبریتانوی هند چا راکوله یوې خوا باچا اما ن الله قادیا نی باله اوله بلي خوا نورالمشایخ په اندرو، سلېمانخېلو اونورو قومونو په مینځ کې دسقاووزي حبيب الله یوښه مسلمان گا نه اوپه پا چا اما ن الله خان بی دکفر ټا په لگوله .

له دې لنډې یادونې نه موغرض داوو، چې ولې زموږ چار واکي دهېواد له تېرو تاریخي غمېزو نه څه نه زده کوي، که خپل تاریخ یې نه دی لوستی اوبیا دتاریخ ترڅه څېړه با بېزه گني؟

دغه وروستی غمېزې له تېرو غمېزو دپېر اور واټن نه لري... مور دتاریخ دانږدې پانې وارولې، چې سقاویانو په کابل کې سلطنت نیولو ته بدې را وهلي وې، اما ن الله خان لاپه کندهار کې و، چې نادر خان پېښور کې فعال واوعلی احمد خان ننگرهار کې پښې در بولي...

بنايي شاو خوا ۸۰ اتیا کاله وروسته دافغانستان غمیزو ته راغیرگ شواوپه ځانگړي ډول دشورویانو او امریکا یانو برید نه راپه دې خوا څومره مور په پردېبو وسلو او پیسو دافغان نستان په برخلیک لوبی وکړې؟

دپېر لري نه څوڅېره داشرف غني او عبد الله سیاسي نا ندرېبو نه پېلوو، دوی څومره په پر دېبو پیسو بېبا که سپا سي لو بی وکړې، څومره دشرم خبره وه چې دارگ دکلا په یوه څنډه کې اشرف غني او په بله څنډه کې عبد الله دولسمشری دلوري مراسم پر ځای کول اوکله چې دواړو ته قسمونه ورکړ کېدل هم دستري محکمې دمل اوهم دعبد الله دمل «شهزاده» غرونه یوبل اورېدل ...

عبد الله چې داتل کاله افغان نستان پر غمل کړی و، زړه یې یخ نه و، چې له دېرې خوشحالی اعلان وکړ، چې اشرف غني وتښتېد اوکله چې دا غرما فیا واورېد، نیمروز، هرات اوبادغیس کې په افغان وسلو چور گډ شو او ایران ته قاچاق شوي .

همدا ډول هلمند، کندهار، زابل، ان تر لوی پکتیا او لوی ننگرهار پورې په لسگونو له وسلو ډک موټرو پا کستان ته وسله ولېږدوله ... نه یوازي وسلې بلکې په میلو نو ډالر هم له افغان نستانه پاکستان، ایران، تاجکستان، ازبکستان ... خلیج او لودیځ ته خو داتل کاله ډالرقا چاق کېدل .

را به شوکرزي صیب ته، هغه هم لکه علی احمد خان غوندي فکر کړی وه، چې لویه جرگه به جوړېږي او زه به پکې دیوه ملي اتل په توگه را څرگند شم... ده هم خپله ښوره وغږوله، خو چایی په خوله تریخ پیاز ونه خوړ، دی لا اوس عمران خان ته ناري وهي چې دافغانستان چارو کې لاسوهنه مه کوه ...

کرزي صیب، که تاسو غوښتل چې افغانستان تېر ته ونه گرځي، ملا عمر چې درنه وغوښتل چې تېر په هېرراڅه دهېواد لپاره سره کینو او تاسو ووېل تا امریکا یان نه غواړي... بله واوره

تاسو دطالبانو دیو بېرغ لپاره څومره سخت غبرگون وښود، یادېږي دی؟ او دادی هم یادېږي چې دقدرت جزیري دجوړې کړې؟ هو داڅنگه چې یوشمېر کسان دمیلو نران کړل... قومي ټیکه داري ته دلاره اواره کره اوان وسله وال پوځ دې جوړنکړ اوکه وایې چې درې سوه زره پوځ موډر لود... څه سو؟

له یوې خوا دخیالي پوځ جوړ کړ، له بلې خوا دې قومي ټیکه دارانوکسان پکې راټول کړل اودرېبمه داچې روزي دې ورته دامریکایانوله خاوتاکله... زما موخه یو قوم نه، بلکې ملي پوځ جوړول ضروري ول ... ایا دادرنه هېر وه چې یوه ورځ به امریکا یان هم دشوروي ځواکونو په څېر اوځی...؟

کرزي صیب !

یو داخر لنډی دی دا وي :

چې یوه خبر یال ته دی ددې پوښتنې په ځواب کې ووېل : که چېرې امریکا په پاکستان برید وکړي تاسو به دچا ملا تړو کړی؟ بیا تاسو پرته له کوم سوچ نه په ډېره بیره په څغر ده ووېل : د

پاکستان !!!